

gewijd aan het voeren van een slecht-nieuwsgesprek zonder dat het duidelijk is hoe dat aan het onderwerp gelieerd is – en de breedte van de doelgroep maakt het boekje nogal pretentius.

Het illustratiemateriaal is merkwaardig: foto's van een Duits concentratiekamp, van slachtoffers van de tsunami in 2004, prachtige foto's van een bliksemschicht, voetstappen in het zand en rotsen aan zee.

Medisch-psychiatrische aspecten van agressie komen in het geheel niet aan de orde. Heel modern, maar evenzo commercieel, is de koppeling aan maar liefst twee websites: www.agressiegezondheidszorg.nl en www.omgaanmetagressie.nl, waarmee het gebied op internet min of meer ingenomen wordt. Het onderwerp is *hot*: tik het in op Google en je krijgt duizenden verwijzingen. Op de een of andere manier is agressie net zo iets als seks. Alleen het woord al trekt de gretige blik. Dit boekje is gemaakt met steun van en steunt de Landelijke StichtingTegenZinloosGeweld. Van het schrijversechtpaar brengt de man zijn ervaring bij de Koninklijke Marechaussee in en de vrouw haar ervaring als slachtoffer. Ondanks de kanttekeningen is het een sympathiek boekje, dat met veel betrokkenheid is geschreven. Ik betwijfel echter of het mensen leert om effectief om te gaan met conflicten of lastig en agressief gedrag van patiënten in de gezondheidszorg.

Douwe de Vries

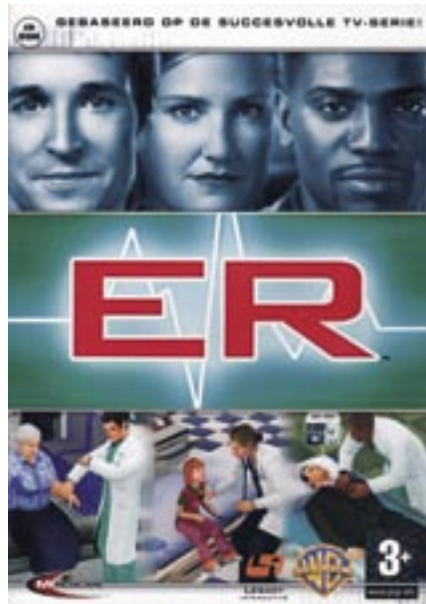
1 Geuk Schuur, Douwe de Vries. *Omgaan met conflicten en agressie in de medische praktijk*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum, 2001.

Een avondje poortarts met ER the game

ER the game. Mindscape, 2005. Dvd, Engelstalig, Nederlands ondertiteld. Systeemvereisten minimaal Windows XP, 2.0 GHz Pentium 4 of vergelijkbaar, 512 MB RAM, 64 MB videokaart. € 29,90. ISBN 90-546-7437-7.

Denkt u na een druk spreekuur vol functionele klachten wel eens met weemoed

terug aan uw periode als poortarts, heeft u veel tijd over én bent u geen digibeet? Dan is *ER the game* hét computerspel voor u.

Dit spel is gebaseerd op de gelijknamige tv-serie, met de stemmen van daaruit bekende acteurs als Noah Wyle en Mekhi Phifer. Je begint als co-assistent op de Spoedeisende Hulp van het County General Hospital in Chicago. In een realistische 3D-simulatie word je na een kort welkomstwoord losgelaten op de ziekenhuisvloer, waar je meteen al te maken krijgt met zieke patiënten. Je krijgt allerlei opdrachten die je binnen een bepaalde tijd moet volbrengen om een berisping of zelfs ontslag te voorkomen. De opdrachten variëren van het zien van nieuwe patiënten tot het voeren van gesprekken met collega's en eten in de kantine. In het begin hebben je patiënten nog eenvoudige problemen, zoals schaafwonden en kneuzingen, maar gaandeweg krijg je te maken met gecompliceerdere gevallen, en ontwikkel je jezelf tot volwaardig arts. Bij de behandeling van patiënten kun je net als in een echt ziekenhuis laboratorium- en röntgendiagnostiek laten verrichten, waarbij je 'brancardduwers' en verpleegkundigen moet inschakelen. Ook komen verderop in het spel politieke kwesties en ethische dilemma's aan bod.

Van deze laatste zaken en van de beloofde 'heftige romances' heb ik tijdens het spelen echter weinig gemerkt. Het duurt

namelijk even voordat je doorhebt hoe het spel werkt. Daarbij is een snelle computer of heel veel geduld een eerste vereiste. Mijn gemiddelde computer kon al die 3D-beelden namelijk nauwelijks aan. Daarbij is het erg jammer dat je alleen met andere personages kunt communiceren door middel van symbolen als 'meeleven', 'prijzen', 'grap' of 'roddelen'. De tijdens de huisartsopleiding geleerde communicatietechnieken kun je hier slecht toepassen, maar misschien zijn die technieken ook niet het belangrijkste op een Spoedeisende Hulp.

Kortom, voor huisartsen die weer eens een avondje poortarts willen zijn, die een supersnelle computer hebben, én die de tijd en zin hebben om zich te verdiepen in een simulatiespel, is *ER the game* een aanrader.

Erwin Klein Woolthuis, *aiotho*

Mijn vader heeft Alzheimer

Stella Braam. *Ik heb Alzheimer. Het verhaal van mijn vader*. Amsterdam: Nijgh & Van Ditmar, 2005. 206 pagina's, € 17,50. ISBN 90-388-0338-9.

Dit is een bijzonder mooi boek. Stella Braam (schrijver/journalist) beschrijft het ziekteproces en de ziektebeleving van haar vader, René van Neer. Van Neer was kinderpsycholoog en is gewend situaties te analyseren en te beschrijven. Dat doet hij ook met de symptomen en gevolgen van zijn eigen ziekte. We krijgen hierdoor inzicht in zijn gedachten en belevingswereld. De emoties variëren van opgewektheid ('Alzheimer is een avontuur; ik ga het aan!') tot woede ('Waarom zit ik dan opgesloten? Wie heeft dit bedacht? Dit is puur getreiter') en intens verdriet ('Ik heb geen *stoprechten* meer, ze doen met je wat ze willen'). De vergeetachtigheid, de taalproblemen, het terugvallen op oude vaardigheden, de onrust: het wordt allemaal van binnenuit beschreven, en het wordt daardoor heel begrijpelijk en komt zo heel dichtbij.

Het boek is ook een aanklacht tegen de negatieve beeldvorming bij dementie. 'Men schrijft te negatief over deze ziekte,'